

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Біометоди відтворення бджіл»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність **204** Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Освітня програма «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Рік навчання 2, семестр 3

Форма навчання денна (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

Лектор курсу

Головецький Ігор Іванович

Контактна інформація
лектора (e-mail)

arismed@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2343>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Мета дисципліни «Біометоди відтворення бджіл» полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» знань з основ генетики медоносної бджоли, селекційної роботи у бджільництві, розведенні бджіл, виведенні та штучному осіменінні бджолиних маток.

Завдання дисципліни полягає у спрямуванні підготовки майбутнього фахівця на засвоєння знань з особливостей мінливості, спадковості та розмноження як окремих стаз бджіл, так і бджолиної сім'ї, методів розведення бджіл, виведення бджолиних маток, організації та проведення селекційної роботи в галузі бджільництва.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» в ході вивчення дисципліни студент повинен набути таких загальних та спеціальних компетентностей:

Компетентності ОП:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми професійної діяльності з технології виробництва і переробки продукції тваринництва у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій, що характеризуються невизначеністю умов і вимог

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації, отриманої з різних джерел.

Спеціальна (фахова) компетентність (СК)

СК 10. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Оцінювати та забезпечувати якість та безпечність технологій виробництва продукції тваринництва, кормів та кормових засобів, рівнів живлення тварин та продукції тваринного походження.

ПРН 3. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій та продуктів в сфері тваринництва та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

ПРН 5. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

ПРН 10. Нести відповідальність за розвиток професійних знань і практик, оцінювання стратегічного розвитку команди, формування ефективної кадрової політики.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ лабораторні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Племінна робота у бджільництві				
Тема 1. Біологічні і технологічні особливості утримання бджіл	2/2	Повинні оволодіти знаннями про біологічні та технологічні особливості утримання бджіл	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elean).	7
Тема 2. Продуктивність як основна мета селекції бджіл	2/2	Знати вплив селекційної роботи та розведення на продуктивні ознаки бджолиних сімей. Взаємозв'язок	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної	7

		фенотипічних ознак з продуктивністю як окремих стаз, так і сім'ї.	роботи (в.т.ч. в elearn).	
Тема 3. Генетичні основи селекційної роботи у бджільництві	2/2	Знати основи цитологічної спадковості бджіл. Поняття про партеногенез і його значення в бджільництві. Закономірності успадкування ознак при статевому розмноженні.	Здача практичної роботи Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn)	7
Тема 4. Відбір та підбір як форми племінної роботи у бджільництві	2/2	Знати про поняття і особливості відбору та добору бджолиних сімей, маток та трутнів. Генотиповий, фенотиповий, природний та штучний добір і способи їх використання у бджільництві.	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn). Проміжний контроль знань	7
Модуль 2. Матковивідна справа				
Тема 5. Методи розведення бджолиних сімей	2/2	Знати види та особливості застосування методів розведення у бджільництві. Розведення бджіл по лініях: генеалогічна; заводська; інбредна; спеціалізована; закрита лінія; топкросінг; крос лінія. Схрещування та його різновидності у бджільництві, мета та умови використання	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	7
Тема 6. Загальна характеристика	2/2	Знати значення матки для бджолиної сім'ї.	Здача лабораторної роботи.	7

методів штучного виведення маток		Фактори які впливають на якість маток. Вплив фенотипових факторів на якість бджолиних маток.	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	
Тема 7. Виведення та використання племінного матеріалу	2/2	Знати технологічні умови штучного виведення бджолиних маток, одержання та використання трутнів. Збереження і заміни маток в сім'ях протягом року.	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn). Проміжний контроль знань	7
Модуль 3. Розмноження бджолиних сімей				
Тема 8. Мічення маток та підсаджування у сім'ї	2/2	Знати способи мічення бджолиних маток та особливості їх підсаджування у сім'ї	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	7
Тема 9. Контрольоване парування та інструментальне осіменіння бджолиних маток	2/2	Знати особливості контрольованого парування бджолиних маток. Переваги та недоліки штучного осіменіння маток. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на ефективність одержання маток за штучного введення сперми. Особливості утримання маток і трутнів до осіменіння. Основні технологічні вимоги до	Здача лабораторної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	7

		осіменіння маток та. їх збереження.		
Тема 10. Способи розмноження бджолиних сімей	2/2	Знати особливості розмноження бджіл. Вміти формувати відводки та здійснювати протироеві заходи на пасіці		7
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсова робота повинна мати коректні текстові посилання на використану літературу.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Селекція та розведення бджіл / Богдан М.К. та ін. навч. посіб. - К.: Видавничий дім "Кондор", 2018. 227 с.
2. Рутнер Ф. Техніка розведення і селекційний відбір бджіл: практичні рекомендації, пер. з нім./ Фрідріх Рутнер. – 7 вид-во. Перероб.- вид-во «Астраль», 2006.- 166с., іл.
3. Броварський В.Д., Багрій І.Г. Розведення та утримання бджіл. - Київ: Урожай, 1995.- 221 с.
4. Разанов С.Ф., Безпалый І.Ф., Бала В.І., Донченко Т.А. Технологія виробництва продукції бджільництва. - Київ: Аграрна освіта, 2010.- 278 с.
5. Поліщук В.П., Гайдар В.А. Пасіка. - Київ - 2012.-284 с

Додаткові джерела інформації

1. Давиденко І.К., Микитенко Г.Д., Челак С.О. Племінна робота у бджільництві. - Київ: Урожай.. 2002.-120с.
2. Бага ОМ Племінна справа в бджільництві. - Київ: Урожай, 2006. - 31 с.
3. Бабич І.А. Розведення та утримання бджіл. - Київ: Урожай, 2004. - 42 с.
4. Подольський М.С., Котова ГМ, Буренін М.Л. Промислове бджільництво. - Київ: Вища. школа, 1998. -335с.
5. Журнал "Пасіка", вид. "Дім, сад, город", Київ.
6. Журнал "Український пасічник", Львів.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайти кафедри бджільництва – <http://nubip.edu.ua/node/1112>
2. Офіційний сайт «Бджільництво України» – <http://beekeeping.com.ua/index.html>
3. Офіційний сайт «Аграрний сектор» – <http://agroua.net/>
4. Онлайн дата-база PalDat – <https://www.paldat.org/>
5. Онлайн асистента фермера - куркуль - <https://kurkul.com/akademija-fermerstva?Filters%5B%5D=754>
6. Сайт журналу American Bee Journal - <https://americanbeejournal.com/category/columns/beekeeping-basics/>